

Formand om nedlagt kystsikring: Det ville have ødelagt kysten

Nordkysten:

**Foreningen
Hunderevet
glæder sig over,
at Nordkystens
Fremtid er nedlagt.
Lad naturen gøre
arbejdet i stedet for
maskiner, lyder det
fra Frank Eske-Lund,
foreningens formand.**

Af Kasper Daugbjerg Dønbo
kasper.doenbo@sn.dk

Da borgmestrene fra Helsingør, Halsnæs og Gribskov Kommuner for en uge siden kom ud fra Miljøministeriet, var det med triste miner og en besked om, at det omfattende kystsikringsprojekt Nordkystens Fremtid nu bliver indstillet efter ni års arbejde. Det er dog ikke alle, der ærgrer sig over, at projektet, som ville betyde en omfattende sandfodring langs Nordkysten, glider ud i sandet. Hos Foreningen Hunderevet glæder det formand Frank Eske-Lund, at projektet er blevet stoppet.

- Som lokale har vi fulgt projektet, og det er helt tydeligt, at det ikke har været gennemtænkt. Vi har haft alvorlige tvivl om, hvad det skulle gavne naturen. I vores optik ville det have ødelagt kysten fra Hundested til Helsingør.

- Det kan være, at det her var en gangbar løsning i 1980, men det er det ikke i 2025, siger Frank Eske-Lund, formand for foreningen Hunderevet.

Lad naturen gøre arbejdet
Foreningen Hunderevet har etableret et 100 meter langt formidlingsrev og kom i 2022 på regeringens finanslov, hvor der blev afsat 25 millioner kroner til et markant større rev ud for kysten ved Hundested.

Det er derfor næppe overraskende, at svaret på udfordringerne med kystsikring ifølge Frank Eske-Lund er flere stenrev og en mere moderne og progressiv tilgang til at kystsikringsarbejdet.

- Det handler om at få sandet til at lægge sig og på den måde stabilisere og opbygge kysten. Det gør man med stenrev, ålegræs eller biogene rev med muslinger. Hele tanken om, at det er maskiner, der skal bygge kysten op, er forkert, og man bør ikke

Nordkystens Fremtid ville have ødelagt Nordkysten. Sådan lyder dommen fra Frank Eske-Lund, formand for Foreningen Hunderevet. Han ser - ikke overraskende - stenrev som vejen frem for kystsikring. Foto: Niels J. Larsen

uimodsagt kunne lave sådan et projekt, fordi man har en fiks idé.

- Det, vi skal tænke, er, at vi bygger noget op, men kun for, at kysten og de biologiske organismer kan fortsætte opbygningen. Få naturen

og biologien til at arbejde og opbygge kysten, så vi får en frodig kystzone til plante- og dyreliv. Naturen arbejder 24 timer i døgnet året rundt, og vi slipper for år efter år at skulle intervenere og ødelægge.

Sandfodring anvendes i dag som eneste metode til kystbeskyttelse af de danske kyster, men ifølge Frank Eske-Lund er der stor forskel på kysterne.

- Alt kyst i Danmark bliver behandlet som Vesterhavet. Men du kan ikke bare tage den optik og lægge ned over vores kyst. Det er en helt anden slags kyst med en anden dynamik og andre udfordringer.

Derfor har foreningen Hunderevet blandt andet støttet et kystsikringsprojekt med anlæggelse af beskyttende stenrev på Samsø.

Suger livet ud

Kongstanken i Nordkystens Fremtid var at suge sand op fra havbunden i udvalgte sugemråder og efterfølgende lægge sandet ind på kysten, hvor det kan have en beskyttende og opbyggende effekt. Vind, vand og vejr vil med tiden sende det ned langs kysten, så der med fem års mellemrum vil skulle tilføres mere sand.

- Har du et skib, som sprøjter sand ind på kysten, så vil det lægge sig. Men det er en blankocheck, som vil koste grundejerne megamange

Nordkystens Fremtid

- Siden 2014 har Halsnæs, Helsingør og Gribskov Kommuner arbejdet på det fælleskommunale kystsikringsprojekt Nordkystens Fremtid. Nu melder borgmestrene, at det bliver indstillet.
- De tre kommuner ønskede at igangsætte en omfattende sandfodring, der skal beskytte deres 60 kilometer kystlinje, men miljømyndighederne stiller krav om, at kommunerne skal bruge et stort millionbeløb på at anlægge stenrev for at kompensere for at sandfodre i EU-beskyttede Natura 2000-områder.
- I det omfattende kystsikringsprojekt skulle der i første omgang sandfodres med 1.500.000 kubikmeter sand, hvorefter der hvert femte år skal tilføres mere sand. Indtil videre har kommunerne brugt brugt 35-40 millioner kroner, selvom der ikke er flyttet så meget som en trillebør sand.

penge, og det løser ingenting.

- Det er en konservativ og ødelæggende tanke, at man bare kan suge sand op et sted og lægge det på stranden, uden at det har konsekvenser for de biotoper, som er langs kysten.

- Der, hvor man suger, efterlader man et hul, som bliver til død havbund, iltsvind og alt det, man ikke ønsker. Det sand lægger man ind på kysten, hvor det begraver det liv, der er i forvejen, siger Frank Eske-Lund.

Han bemærker, at projektets udformning betyder, at der skal bruges energi og udledes CO2 på at transportere

sandet, og at det vil medvirke til øget erosion.

- For naturen, de levende organismer langs kysten og det fine og fungerende system, hvor sandet vandrer op langs kysten, er det her projekt ødelæggende.

- Hvis du laver et hul ud for kysten ved at suge sand op, så vil det sand, der naturligt kommer forbi, trække ud i hullet. Man øger faktisk erosionen og behovet for at sandfodre ved at fjerne materiale, som normalt ville ligge langs kysten. Vil man gerne hjælpe kystejerne, så gør man faktisk lige det modsatte her, siger Frank Eske-Lund.

Hunderevet i Halsnæs er et af de steder, hvor man forsøger sig med stenrev som kystsikring.
Foto: Allan Nørregaard

Forening: Brug for mere bæredygtig kystsikring

Nordkysten: Ligesom hos Hunderevet glæder foreningen Stenrev Nordkystens formand sig over, at Nordkystens Fremtid er kastet over bord og håber, at man i stedet vil bruge midler på mere stenrev.

Af Camilla Nissen
camilla.nissen@sn.dk

Med det tilsyneladende færdigt til det storstilede kystsikringsprojekt Nordkystens Fremtid er det tid til at tænke i andre løsninger, eksempelvis stenrev langs hele Nordkysten. Det mener Foreningen Stenrev Nordkysten, som håber, at politikerne vil tænke mere langsigtet.

- Vi håber i foreningen, at man vil bruge økonomien fra projektet på at bygge mere bæredygtige løsninger op i stedet for sandfodring. For eksempel stenrev i stedet for høfder, siger Tom Helm Petersen, der er formand for foreningen.

- Der er jo nogle regler, der skal overholdes, og de regler siger blandt andet, at man ikke kan sandsuge uden at lave stenrev, så der er ikke så meget at diskutere, siger han med henvisning til, at Nordkystens Fremtid bliver droppet, fordi kommunerne i Halsnæs, Gribskov og Helsingør ikke har råd til at betale for stenrev, der skal kompensere for konsekvenserne af sandfodringsprojektet.

Sandsugning

Tom Helm Petersen begyndte arbejdet med at stifte foreningen, da han i forbindelse med

undervandsjagt opdagede, hvordan sandsugning - der benyttes i forbindelse med sandfodring af kysten - ødelægger havbunden.

- Jeg er undervandsjæger og snorkler og fanger fisk. En dag var jeg ude at dykke langs kysten i Gribskov, hvor jeg et sted så store huller efter sandsugning, og at havbunden var ødelagt. Det er et af de bedste steder at fange pighvar, skrubber og så videre, og der er nogle regler for, hvor tæt på land man må suge sand, fortæller Tom Helm Petersen, der tidligere har arbejdet som praktiserende læge i Tisvilde og Gilleleje, og nu også har sommerhus i Gribskov Kommune.

- Så vi mener helt principielt, at sandsugning ødelægger havbunden og suger al liv op. Og når man lægger sandet ud igen, kvæler man planterne, så der er ingen ålegræs, siger han.

Hvis der skal stenrev langs hele Nordkysten vil det koste 210 millioner kroner, har en forsker fra DTU, Jon Svendsen, vurderet. Men til gengæld vil det holde længere end sandfodring, der skal gentages efter nogle år.

- Med sandfodring koster det en million pr. kilometer, og det skal gentages efter tre-fire år, så på fire år er det

hele tjent ind igen, siger Tom Helm Petersen.

Han peger på, at der er mange måder at hente pengene på.

- Hvis man kunne rejse 50 millioner kroner og lavede et europæisk samarbejde, ville man måske kunne få noget EU-støtte, siger han.

Indtil videre glæder han sig over, at der generelt er kommet mere fokus på stenrev som en måde at kystsikre på.

- Man ser, at det bliver lavet flere steder, for eksempel Hunderevet, og der bliver også lavet to rev ved Gilleleje med mere.

Vi mener helt principielt, at sandsugning ødelægger havbunden og suger al liv op. Og når man lægger sandet ud igen, kvæler man planterne, så der er ingen ålegræs.

Tom Helm Petersen, formand, Foreningen Stenrev Nordkysten

Talsperson efter drab på Pusher Street: Det skal lukkes nu

Skuddrab: Hulda Mader mener, at christianitterne kan stå sammen mod banderne.

Christianitterne er chokerede og vrede, efter at en 30-årig mand blev dræbt af skud ved Pusher Street på Christiania lørdag aften. Flere andre blev såret.

Det fortæller talsperson for Christianias pressegruppe Hulda Mader.

- Jeg ved ikke, hvad udfaldet bliver. Men det er højt sandsynligt, at nu skal det lukkes, siger hun med henvisning til Pusher Street og hashhandlen på gaden.

- Vi har snakket med både stat og kommune, og der er en proces i gang. Nu håber vi, at den kan gå hurtigere, siger hun.

I august blokerede en gruppe christianitter Pusher Street. Blokaden fik justitsminister Peter Hummelgaard (S) til at melde ud, at christianitterne må stå sammen mod banderne.

Det kan de også godt, mener Hulda Mader, men spørgsmålet er, om beboerne kan få banderne helt væk fra gaden og den lukrative hashhandel.

På overborgmesterkontoret på Københavns Rådhus er der også stemning for at lukke Pusher Street.

- Volden og kriminaliteten omkring Pusher Street har for længst nået et niveau, vi

hverken kan eller vil finde os i, siger overborgmester Sophie Hæstorp Andersen i en skriftlig kommentar til Berlingske.

- Utrygheden er nu så stor på Christiania, at der

kun er en vej frem, og det er en permanent lukning af Pusher Street, lyder det fra overborgmesteren, der også tidligere har talt for en lukning af gaden.

/ritzau/

Politiet var til stede, efter at en person blev dræbt af skud i Pusher Street. Foto: Emil Nicolai Helms/Ritzau Scanpix

18-årig varetægtsfængslet efter drab

En 18-årig mand er søndag blevet varetægtsfængslet i foreløbigt 25 dage i forbindelse med drabet på en 30-årig mand lørdag aften på Christiania.

Det skriver B.T.

Den 18-årige nægter sig skyldig og har derfor været varetægtsfængslet, siger hans forsvarer, Janus Malcolm Pedersen, til mediet.

Politiet mener ikke, at den 18-årige var en af de to mænd, der lørdag aften af fyrede de skud, der kostede den 30-årige mand livet.

I stedet skal han have hjulpet med at koordinere gerningsmændenes flugt efter skudepisoden.

Det er kommet frem under et grundlovsforhør ved

Retten på Frederiksberg søndag eftermiddag.

Her kom det også frem, at politiet leder efter to uidentificerede medgerningsmænd.

Syv pressefolk og omkring 10 tilhørere var mødt op for at følge retsmødet søndag.

Dommeren valgte imidlertid at afvikle retsmødet uden adgang for pressen.

Tidligere søndag fremgik det af en pressemeddelelse fra politiet, at den 30-årige mand blev skudt og dræbt, da to maskerede gerningsmænd lørdag aften gik ind i bygningen Stjerneskipet på Christiania.

Ifølge politiet begyndte de at skyde, allerede inden

de gik ind. I den forbindelse blev fire personer såret. Flere kilder har oplyst til Berlingske, at to af de ramte er turister.

Mens det under retsmødet kom frem, at den dræbte blev ramt af seks skud, lød det, at flere andre blev ramt af ét skud.

Politiet har bekræftet, at den dræbte har relation til rocker- og bandemiljøet. Ekstra Bladet og B.T. skriver begge, at der skulle være tale om en rocker fra Hells Angels.

Ifølge Københavns Politis arbejder man primært ud fra teorien om, at gerningsmændene var kommet netop for at dræbe den 30-årige.

/ritzau/